

d.
3960.
Inc.

~~D. 89.~~

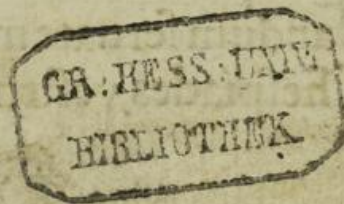
D 3960 Inc

31
A

1.
Asluscule Esopi phrygis et

Auiani Fabulæ nō ille quidem a Guilielmo Gou
dano versę, sed alię ab Hadriano Barlan
do mutate & auctę quibusdā velus
ti appendicibus. Ex Io. Antonio
Campano & Raphaele
Volaterrano des
sumptis.

ANTWERPIÆ

M. D. XII.

Nonomagus

Martinus Dorpius in fabellas a Bar
lando expolitas.

Vis ludum lepidosq; iocos, veneresq; pudicas?
Et curas animi vis pepulisse graues?
Pectore vis hilari perdiscere scita sophorum
Nec potis es tetricum ferre supercilium?
Huc ades, hic cunctis blando sapientia vultu
Arridet, posita iam grauitate procul
Fabula q̄ pulchre doctorum oracula adumbrat
Fabula si sit, quæ tantum habet & sophiæ
Q; docte eloquio est sapientia culta latino.
Q; recte est Veneri iunctus Apollo probe
Disce puer, sunt hæc ætati accommoda primæ
Quãq; nec cano reiicienda seni
Barlandum seruate meum, seruate puellæ
Thespiades, vestrum sit decus ipse diu.

Literatissimo viro. M. Joanni Borsale
lo. Hadrianus Barlandus Sa. Di.

*Borsale fuit
Decanus Verap
le quo uide
Erasmi. T. 3.
Oper. p. 146.
252 et 612*

QVper redeūti mihi isthic domū allate sūt
a puero aliquot Auiani noīe inscriptę fa-
bulę quas quū elegātię dolatorio ita ad vnguē le-
uigasse Guilielmū Goudanū vidissē, yt ne a Mos-
mo quidē carpi potuissent, cœpi abiecta illico, quā-
tum scribebā in Titum Liuiū orationē, auidissie
me lectitare; & iam vel quinque vel sex delibatis oc-
currerunt paucule, quas ipse non ita multo ante la-
tinas feceram, Has nō ita vt alias cursim sed sepe
sepius legi, yt quantū a nostra discreparent trala-
tiōe cognoscerem, idem argumētum, verba vero
ita diuersa repperi, yt iam duo ne essent interpre-
tes, scirem olim dubitaturum neminem, Verum
unicus adhuc restabat scrupulus, Metuebā enim
futuros quosdam qui informem me hic facerent
corniculam & in his quattuor aut quinque fabellu-
lis verba aliquot immutasse. cætera furtiua esse.
Ab hac culpa q̄ procul absim tu mi Borsale (sub
cui⁹ pene oculis hos oīs lusimus apologos) vnus
omnium maxime nosti, nosti inquam horum me
prius mutandorū prouinciā cœpisse q̄ postrema
Goudani editio hic produceretur que iam me vt
in lucem fabulas emittam meas impellit, vereor
enim ne si diutius inter chartaceum situm immar-
cescere si uero alius in eadē forte luctatus harena
uiam nobis ad editionem obsepiat. Quod si contig-
erit, quid restat porro nisi vt rapidis tradatur fa-

bula flammis & tot perierint mihi labores, quod
minime velle te fat scio, cū hic puerit̄ie in primis
consulere studuerim, quam permultis hodie ludi
magistris neglectui esse ipse mecum ingemui & tu
mihi sepe quereris, nuperq; probare non destitisti
hanc opellam meā tanquam rudiusculis adhuc
ingeniolis, haud inutilem futuram, Qua voce mir
rum q̄ nobis fabellas ad prelum mittēdi cupidās
bonitatis facta fide adaucta sit Ergo igitur habeāt
adulescentes studiosi, quibus veluti condimentis
nauseosum reficiāt stomachum, Et infœlicis lolii,
hoc est sordide barbarie omne quasi fastidiū abs
tergāt, Auiani fabulas, quas & Goudanus inter
pretatus est postremo poni loco curauimus in qui
bus te mihi defensorem volo, & veluti obicem fer
rocie stulta & immodica blaterantium hominum
retundende, Tu enim magnam fundis de pectore
vocem, qua leues & futiles locutores (quorum in
ore nasci orationem ait Gellius) facile p̄domueris
& magis mutos piscibus reddideris: Cæterum si
nec deerunt, qui Laurentiū Vallensem plerasq;
(quas hic habemus) fabulas trāstulisse claman
t, nosq; alienis superbire plumis, huius q̄c̄q; nō
facio pili, quādo illas ita diluerimus, vt ne legisse
quidem videri possimus. Quod si quis adhuc sul
gillabit nasutior, culpam hic ne utiquam depre
cabimur, haud ignari (vt alios interim conticesca
mus) Antonium Sabellicum grauissimum alioq;
scriptorem idem factitauisse, quum ex diuersis au
thoribus Enneades suas ita excerperit vt non pri

us ab aliis scripta sed ex vni⁹ ore dictata excepisse
videatur quem tanti semper estimauimus vt cum
eo accusari criminis (si modo crimē est aliena vel
elucidare vel interdum expolire) non recusaueri⁹
mus. Vale Guilielmus zagarus a nostris homo
studiis non abhorrens salutem tibi a me iussit ad
scribi, & amari a te cupit, dignus hoc ipso q̄ te ipse
plurimum diligit. Iterum Vale Louanii.

¶ Ioannes Borsalus Hadriano Barlando Suo. S.

Amplures Esopi fabulas, ppaucas Auiani
quas ad me misisti Barlande doctissime et
accepi perq̄libenter & multo maxima cum volu
ptate iterū iterūq̄ relegi, sunt enī vt ab illis olim
Iepidissime prudentiq̄ formādoꝝ morū cōsilio ex
cogitate ita nūc abs te accurate magnoq̄ artificio
oī deterfa barbarie expolite. Quare illis originē q̄
dem debent suam, tibi aut nitore suum omnem &
orationis cultum iure meritoq̄ referūt acceptum
Itaq; nō magis Esopicas eas censeo posthac q̄ Bar
landicas appellādas. Cur enim minus tuas vocē
fabulas, orationis tue celo dedolatas stiliq̄ tui pe
nicillo pbissime deliniatas q̄ Virgiliana dicimus
(& quidē nullo refragāte) que is a Theocrito mul
ta, multa ab Hesiodo, ab Homero complura, non
pauca etiam a latinis Ennio, Lucretio ceterisq̄ de
sumpta transmisit ad posteros. Quod & de The
rentio & de Cicerone ipso aliisq̄ permultis omnis
generis scriptoribus affirmare possum, quos satis

cōstat non ipsos quę scripsere inuenisse oīa, sed ma
iorem multo partē aliūde mutuos suis edidisse
nominibus, Qui minus inquā tue dicātur ee fabu
lē q̄ Plinii secundi esse dicimus. eiusq; noīe subin
de citamus: quæcūq; in septem & triginta natura
lis historiæ libros ex vtriusq; linguę authorib⁹ tā
multa tamq; varia vndecūq; congeffit? Sed quid
ego soli ineptus lumen admoueo? quidue in scir
po (qd' aiūt) quęrito nodū? quasi nō & diui Hiero
nimi, & Augustini & sint & habeāt, quasi nō cęte
rorū id genus scriptorū quę illi q̄ plurima nō pepe
re qdē suo Marte, sed quū ab ethnicis & pphanis,
tum a sacris vtriusq; linguę scriptoribus nusq; nō
in sermonem aut homeliā quāpiā; aut in cōmēta
rios deniq; suos certa ratione certoq; pro re nata
cōsilio cōportarunt. Nihil est itaq; quod vereare
ne vel ab Laurētio vallensi (si tamē sunt eius quę
feruntur fabulæ) vel Guilielmo Goudano videa
ris quicq; mutuatus atq; Horatianæ corniculę ex
emplo alienis te plurimis veditare. Quod enim ad
me attinet satis certo scio te scripsisse ista prius ali
quanto q̄ Goudani sumptę ab Auiano fabulæ in
manus tuas peruenissent. Tum autē dissimilis ac
diuersa lōge oratio diuersum facile arguet autho
rem. Quod si ita est (vt certo certius est) non video
cur editionem vel precipitare vel vrgere cogaris,
quin possis si quid his adiicere libeat aut alio quo
uis cōsilio vel in nouū vsq; annū quę scripsisti pre
mere quod quidē prudēter suasit Horatius. Nūq;
enim non erit liberū tibi etiam cum decem in ista

fuerint harena (quod aiūt) tecum colluctati, quic
quid velis in publicū emittere. Neq; tamen id eo
dico q; fabellas has diutius suppressendas censeā
quasi editioni parū adhuc maturas, q̄ maxime enī
mihi placent, suntq; mea sententia & prelo & pu-
blica luce longe dignissime, sed fieri tamē nō raro
solet vt nequa q̄ nobis iam grandioribus omni ex
parte satisfaciant si que adulescētes adhuc primo
illo operis necdū refrigerato amore emisimus.

Verum tamen quando exigua est minimeq; peri-
culosa editionis huius alea, tētandā eā tibi censeo
suadeoq; vt si feliciter (quod spero) ceciderit, pub-
lico iā nūc, & editiōi pares maiora alia que & scri-
psisti antehac & quotidie cōponis non pauca, Sin-
minus (quod nolim) minima tamē vel nulla poti⁹
iactura figulinā istam fueris expertus, Caue itaq;
si nos amas siq; tui amantissimis gratificatum cu-
pis ne rapidis tradatur flammis, neue (qd
Augusti olim Aiaci euenit) incūbat in spongiam
ne capram syram te omnes clamitemus, qui quod
beneficii rudibus adhuc puerorū linguis inbuen-
dis non sine labore paraueras, id eisdem continuo
& inuidisse & ademisse dicaris, beneficii inquam
istius minime vulgaris ac neutiquā cōtemnendi,
& iniciandis sermoni latino pueris cum primis
cōducibilis, Quid enim illis post prima grāmarie
ces iacta fundamenta obiicias potius immo quid
ediscendū iis proponas aliud q̄ fabellas istiusmōi
vbi & quæ ad mores conducant & quæ ad oratio-
nis latine puritatē, cōmodissime percipiant, quis

bus cum tenellę adhuc puerorū linguę, tū animi
(quorū primā esse curam oportet) vna formētur
opera Est hic præterea & alia cum præceptoribus
tū discētibus cōmoditas, q̄ vbiuis incipere, nulla
præpediente religionē ordinis, vbiuis subsistere,
quāuis fabulā præterire, si quādo res poposcerit ci
tra omne poterunt detrimētū, quod quidē se penu
mero in rem est discētū, nec tamē In comediis aut
historia alioue prolixiori ac ppetuo scripti genere
facile fieri potest. Q̄ si quē deterrebit mira hic &
cōsilio ac studio quęsita breuitas q̄si pueriliū inge
niorū captui aliquanto difficilior hūc ego ad Ho
ratiū reiciā q̄ sic scripsit in arte poetica.
Quicquid præcipies esto breuis, vt cito dicta
Percipiant animi dociles, teneantq̄ fideles
Cæterum q̄ tantum mihi tribuis vt propulsandę
hoīm inuidorū & iperitorū ferocię, reprimēdęq̄
loquacitati defensorē tibi propugnatorēq̄ pos
tissimū delegeris, quippe q̄ magnā (vt tu prædicās)
fundam de pectore vocē, facis tu quidē pro amore
in nos tuo singulari, esq̄ hac in re tui q̄ simillimus
qui omnia mihi tribuas immerenti, at ego horum
nihil quicq̄ vel arrogo mihi vel agnosco Satyrici
namq̄ cōsilio mecū habito & noui q̄ sit mihi curta
supellex, Sed pro tua tñ in nos obseruantia proq̄
arctissima nr̄a necessitudine id tibi vltro polliceor
neq̄ isthic neq̄ alibi vsq̄ me tibi defuturū, vbi cūq̄
vel opera vel cōsilio vel re quauis alia adesse vel
pdesse potero, Vale meq̄ tui amātissimū perge vt
facis redamare, Ex edib⁹ nostris postridie idus No

uembris. Anno post partum virgineum supra
Millesimum Quingentesimo & Vndecimo.

Doctissimo Viro M. Petro Scoto apud
Gandauos Gymnasiarche Hadrianus
Barlandus Salutem.

Egerunt mecum sepe numero studiosi hic
quidā p̄ceptor eruditissime vt quos meo
(vt dicitur) Marte Latinos fecisse me inaudierant
Esopi apologos eos colligerē & in libellulū reda
ctos publicarē. Collegi ne non in omnibus studio
se morem gererem iuuentuti, quā amo, in qua &
optimis moribus & optimis literis formāda trien
nium iam occupor, & quantū vitæ mihi deinceps
benignissimi dei volūtate erit quantūq; ab occu
pationibus dabitur ociū. ea oīa subcisiua tempa
concinnandis his impartīā que tenere profutura
etati putauero. Tu modo p̄ceptor humanissis
me has discipuli tui vigiliolas, immo egregiā bñ
merendi (vbi facultas suppetet) voluntatē fronte
nō matutina suscipias oro, quā si primę huic mee
feturæ porrectiorē videro, plura melioraq; fors
sitan (quæ interim mihi castigantur & vapulāt)
formulis excudenda tradidero, ex quibus tibi p̄
ceptori meo quedam nuncupatim dedicauro, q̄s
pristinam obseruantiam & amorem erga te meū
tester, Vale ex Louanio Pridie Idus Aprilis.

B i

Ornatissimo pindeq; illustrissimo adulescenti
Leonardo Seuēbergieñ. Hadrian⁹Barlādus .S.
Uteres scriptores tam gręci q̄ latini suas illu-
stribus pricipibus lucubrationes nuncu pa-
re solebāt, vt & illorum noīa ab iniuria obliuiois
asserent, & scriptis suis dignitatē authoritatēq;
cōpararēt, quorū ego exēplo nup̄ illustrissimos pa-
truelles tuos charte^{in dalm} donauimūsculo Leonari
de generosissime, fuitq; id eiuscemōi qd̄ vobis tri-
b⁹ eodē & qdē doctissimo vtētibus p̄ceptore scribi
poterat, nisi certo tū decreuissem singulatim tibi
aliqñ gratificari, itaq; nūc fabellas aliquot meas
(meas enī iure appello quas q̄si Romāo sermōe
donauerī) ad te mitto tuoq; istī elegantissimo īge-
nio moribusq; suauissimis dedico, Nā cui potius
labores meos cōmittā q̄ tibi tuisq; patruelib⁹; q
primas nūc adulescētie methas īgrediētes mani-
festū ad eloquētiā iter oñditis, quos etiā mihi im-
mortalitate afficiendos dudū delegi, si qd̄ vnquā
ingeniolū hoc parere poterit qd̄ laude gloriaq;
immortali dignū erit, Et (vt redeam vñ digressus
sum) has superioribus diebus Esopi Auiani⁹ fa-
bellas p̄tim ex subrustico carmīe, p̄tī ex libera, sed
sordida orōne in latinū sermonē cōuertī, sed q̄ fœ-
liciter dicere nō est meū Nā de suis hoīes laudib⁹
insolēter p̄dicāt, expectabim⁹ igit̄ iā emergētium
in lucē fabellularū nr̄arū q̄s sit futurus geni⁹, atq;
ubi⁹ aures habebim⁹ arrectissimas vndiq; captā-
tes nō q̄ multis sed q̄ eruditis placeāt, Tu interim
oro hasce Vigiliolas nr̄aseo accipias vultu quo
nos reliquos Esopi apologos audire, ambob⁹ (vt

aiūt) brachiis stricū āplecti lectitareq; solem⁹ quo
rū q neq; magnificat vtilitatē, nec mouet festiuita
te, is (mea qdē snīa) critic⁹ plane indoct⁹ cēsendus
est. Vale Louanii ex Porcianorum Gymnasio.

ESOPi FABVLE HADRI. BAR. INTER.

De duobus adolescentibus

ADulescētes duo obsoniū a coquo emere
parāt, quo alias res agente alter carnē e
canistello clā suffurat, dat socio, coqu⁹ carnē sibi
subreptā videns furti incusat vtrūq; fur p Iouē se
nihil hīe, is vero q habuit nihil abstulisse idem ti
dē deierat, Ad quos me qdē inqt coqu⁹ fur & si las
tet, eū tñ quē iurastis nō latebit ¶ **Morale** Si qd
peccauim⁹ facile id hoīes celauerim⁹, at nō deū, c⁹
q̄libet remotissimæ aīorū nīorū latebræ p̄spicue
sūt cōspectui, cui q; nihil nō est notissimū vt q; cun
cta intuet & audit **De cane & Ianio,**

Anis p̄siliēs in macellū clāculū, Ianio peco
ris cor surripit, atq; in pedes se cōtinuo q̄tū potest
cōiicit, Carnarius fugitātē minime p̄seqt, verū in
hūc modum procul adclamitat O sceleste impus
ne licet quouis nunc abeas, atqui cautiū te post

hac obseruabimus, corculum enim rapiens cor
animumq; addis nobis. ¶ Morale. Hęc fabula
significat nonnūq̄ rei iactura nos fieri doctiores
cautioresq;, Si feliciter sapit qui alieno periculo
sapit, Si scitū est (vt inquit Comicus) ex aliis peri-
culum facere tibi quod ex usu fiet, certe tardissim⁹
is est iure censendus qui suo nihil fit incommodo
prudentialior ¶ De oue & cane.

Anis ouiculā in ius vocat, panē ex mutuo
debere clamitans, illa it inficias, Miluus
lupus vultur accersuntur testes, rem affirmant,
Dānatur ouis, lanaq; quā solā habebat benigne
porrecta, non cōtentū nimisq; cibi auidū canē in
se tādē misella conuertit. ¶ Morale, Falsis testi-
moniis opprimi q̄ plurimos quū nemo nescit, tū
hęc q̄ optime docet fabellula. ¶ Aliud Morale.
Imbecillos & inermes facile & cum lucro inter-
dum sed improbe posternimus, Ouidius,
Sepe soporatos prosternere profuit hostes,
Cedere & armata vulgus inerme manu.

De agno & lupo. 4

AGno in siluā comitanti caprū lupo fit
obuiā, rogat cur relicta matre olētē po-
ti⁹ seq̄tur hircū, suadetq; tādē vt ad distenta lacte
m̄ris vbera redeat, sperās ita fore agnū vt deuoret
ille vero Mater me o lupule inqt huic commisit,
huic mei sūma cura seruādī data est. Parēti poti⁹
mos gerēd⁹ ē q̄ tibi q̄ me subdolis istis dictis illice
re moliris, atq; illectū mox p̄cerpe, Noui sycophā-
tias, vna manu lapidē celas, panē ostentas altera

¶ Morale. Veteratori subdoloq; nusq; (si sapis)
fidē habeas, hic niger est hūctu Romane caueto,
& prudētū sequere cōsilia, filius parenti, iuuenis
seni auscultato. De adulescente & cato

ADulescens quidā in deliciis amoribusq;
vsurpauerat catū, venerēq; impēsione
rauit p̄cib⁹ in feminā vt hāc trāssfiguraret, Cōmise
rescit & auditorātē Ven⁹, fit methamorphosis, q̄
adulescētī misere amāti pplacuit, nēpe tota succi
plenula, tota cādidula, tota elegātula, Itur deinde
in cubiculū, ridet, Iudit, Non lōgo vero post tp̄is

iterstitio, p̄cupiēs iā experiri dea nūqd cū corpe
quoq; cōmutasset & mores, p̄ ipluuiū imittit mus
culū, ibi risu prorsus atq; ludo res digna accidit,
Nam cōspectā illico bestiolā inseq̄ muliercula
Venus indignata, feminæ vultus iterū in catū
cū pedibusq; manus, cum puis brachia mutat
cruribus, & cauda est mutatis addita membris.

¶ **Morale** Cœlū nō aīum mutāt qui trās mare
currunt. Nimisq; difficile est assueta relinquere.
Naturā expellas furca licet ipsa recurret, inquit
Horatius De patre & filiis.

Complures habebat agricola filios adu-
lescētulos, iī p̄petuo vna cōtendere, rixari,
digladiari, quos p̄ reducere in grām volēs, appo-
sito ligni caudice iubet singulos breui funiculo
circūdatū fasciculū effringere, iī becilla ne qcq; co-
nat̄ etatula, soluit parēs reddiq; singulis virgulā
quā qū p̄ suis q̄sq; viriculis facile frāgeret, O iqt fi-
lioli sic vnanīes vos vīcere, v̄rasq; q̄si Herculaneo
nodo coherētes volūtates dissolueī poterit nemo
Sin mutuis voluerit, seuire vulnerib⁹ atq; intesti

nū agitare bellū, erit tādē p̄da hostib⁹ ¶ **Morale**
Docet hic apolog⁹ cōcordia paruas res crescere,
discordia magnas dilabi, Qd' sapim⁹ igit' cōiūgat
amor, qd' viuim⁹ vno cōspiret studio, Nil dissocia-
bile firmū est, inqt Prudētī⁹ De rustico & equo

Rusticus equū vacuū asinūq; sarcinulis e-
gregie onustū p̄ducit ad viā, defessus asi-
nus equū sibi onera vt adiutet orat si saluū velir,
negat facturū equ⁹, Ille nimio scilicet sarcine pō-
dere grauat⁹ p̄cūbit, morit⁹, her⁹ oē on⁹ & mortui
quoq; aselli coriū in equi dorsū reclinat, qb⁹ cum
ille deprimeret me miserū inquit, obtingere hęc
mihī necesse fuit oppresso negitāti operam socio
¶ **Morale**, Maior mīori, virib⁹ p̄stātior ifirmiori,
opitulari debet, atq; hūer⁹ fesso subiicere Atlātī
vt pbelle sit vtriq; , deniq; in sūma debet velle q̄
maxie prodesse hō hoī, ad hōī subuētādū suscita-
ri debem⁹ formicar⁹ exēplo, quę laborātes si quā
sub fasce & onere cōcidisse viderit illico suppositis
adiuuāt humeris. De Carbonario.

Carbonarius vt secū in vnīs edib⁹ habitaret

fulconē iuitabat. Tū fullo nō est inqt mi hō istuc
mihi vel cordi vel ytile, vereor enī magnope, ne q̄
ego eluā tu reddas tā atra q̄ carbo est. ¶ Morale.

Monemur hac fabella cū inculpatis ambulare.
monemur sceleratorū hoīm cōsortia veluti pestē
quādā deuitare Trahūt enī inqt Cāpan⁹ hoīem
sodalicia, cōmertia etiā in mores penetrāt, & p̄ide
q̄sq̄ cuadit vt qb⁹ cū versat⁹, De aucupe & palūbo

IT venatū auceps, videt nidulantē p̄cul in
sūma arbore palūbū, adpropiat, insidias
struit, sed assidue p̄dabūd⁹ cōsiliū querēs quo astu
q̄busue sutelis auē capiat p̄mit forte calcib⁹ āguē
hic mordere, illō iprouiso exanīat⁹ malo Memise
rū inqtq̄ dū alteri īsidiōr ip̄e dispio. ¶ Morale. Si
gnificat hęc fabula sepe res nouas moliētes suis
artib⁹ fraude īsidiis circūueniri. De buccinatore

Buccinator qdā ad hostib⁹ capit⁹, vicit⁹, abdu
cit⁹, trepidat ille, supplicare vt parcāt īnoxio, se q̄n
nihil ynq̄ armorū p̄ter vnā buccinā gestauerit ho
minē ne potuisse qdē occideī nedū noluisse, illi cō
tra murmure qū seuo tū yerberib⁹ itonāt, nihil as

ipse (vt fateris) sis rei militaris imperitus cornu
istoc tuo aliorū excitas euibrasq; a iōs. ¶ Morale
Grauissime peccant nonnulli qui ad mala queq;
satis pronis principibus vt inique agant cōsulūt.
atq; huiusmodi quedā ad illorū aures subinde oc
cinunt, Quid etiā dubitas? an te principē esse obli
tus es? an non tibi quod lubeat licet? tu legibus
maior, in te legirupe nomē cadere haud potest, q
ipsis etiam dominaris legibus, tui nihil possident
quod tuū non sit, tu potes & seruare & perdere, ti
bi fas est opibus dignitateq; augere quē visum sit,
fas est vbi libuerit adimere, alios alia vel dānant,
vel cōmēdāt, tibi nihil nō honestissimū futurum

De lupo & cane

Upus añlucio canī in silua forte fortuna fit
obuiam, salutatur, aduentū gratulatur, deniq; rogi
tat quo pacto tam sit nitidus, cui ille, herilis cura
hoc efficit, herus me blandientem sibi demulcet,
de mensa pascor herili lautissima, nunq̄ sub dio
dormito, tū vniuerse familie non dici potest q̄ sim

gratus, Ne tu inquit lupus multo es foelicissimus
o canis, cui tan benignus & comis contigerit he
rus, quocum o ytinam cominorari mihi liceat,
nullum me animantium esset vsquam fortuna
tius, Canis noui status cupidissimum videns
lupum, effecturum se pollicetur vt hereat in par
te aliqua apud herum, modo genuinam imminu
ere ferociam & seruitutem seruire voluerit, stat
sententia lupo, libitum est deambulare ad villā
interferuntur inter eundum confabulationes
prorsus iucundissime, Post multa die in albescen
te nouiq; diluculi rutilante aurora, contritum ca
nis collum videns lupus, Quid sibi vult inquit o
canis tua isthæc prorsus depilata ceruix? Solebā
inquit ille feroculus notis pariter & ignotis alla
trare, obmordereq; nonnunquam, id herus mo
leste ferre, crebris me tundere verberibus, prohi
bere etiam ne quem præter furem lupumq; ado
rirer, sic mansuetior factus, hoc tamen genialis
seuitie seruauit signum, His inauditis deterritus

lupus. Ego inquit heri tui amicitiam tanti non
emo. Vale igitur o canis cum tua isthac seruitu-
te. mihi mea potior est libertas, ¶ **Morale.**
Sati⁹ est in humili tuguriolo dominum esse & ci-
bario vesci pane, q̄ in amplissima regia opipare
pransitare miseramq; seruire seruitutem. liber-
tas enim sublimi exulat aula, ubi accipienda nūc
& mussitanda iniuria est.

De agricola & canibus

Agricola quum ruri plusculos hiemasset
dies cepit tandem necessariorum rerum
penuria laborare. interficit oues, mox & capellas,
postremo boues quoq; mactat, vt habeat quo ine-
dia pene exhaustum corpusculum sustentet. id
videntes canes salutem fuga querere cōstituunt.
se enim non victuros diutius, quando ne bobus
quidem (quorum in opere rustico faciundo yte-
batur opera) pepercerit herus.

¶ Morale. In quã domũ mercedis grã te tra-
das vide, nonnulli humanissimi sunt heri, multi
etiam hodie eo dementie prolabantur vt vel ser-
uos infortunio malo & damno libenter maētēt

De vulpe & leone.

Ulpecula quę leonis immanitatē īsuetã
habebat, semel atq; iterũ id forte aĩalis
cōspicata trepidare & fugiãre, cui cũ iam terciõ
trux visa esset belua, tantũ abfuit vt metueret q;ã
quam, vt cōfidenter etiã eã adiuerit salutaueritq;

¶ Morale. Oēs cōsuetudine sumus audatiores
vel apud eos quos antea aspĩcere vix ausi fuĩmus

De vulpe & Aquila.

Ubitũ est vulpeculę plibus foras excurre
re quare aliquot ab aquila forte cõprehẽse
suppetias claris implorant gannitibus Mater ad
strepitũ excita, vt abire sineret aquilã rogitat, illa
nacta predam negat facturam, subuolatq; pullos
refectura suos, at astutula vulpes nihil vidēs esse
præcibus loci alia est aggressa via, Nam ardenti

arrepta facula, aquila conscendens munitiones
Nunc te inquit tuosq; si potes tuere, ibi trepidula
aquila incendium dum metuit, se incolumes red-
dituram vulpeculæ proles confestim pollicetur,
modo sibi paruisq; liberis parcere velit ¶ Morale
Per aquilam potentes atq; audacis animi homi-
nes intellige. Per vulpem pauperulos quos ca-
lumniis præmere contumeliisq; afficere diuitib;
eque studiū est, Verū quando est sua & formicis
ira, impotētes ii acceptam interdum probe vlci-
suntur iniuriam, De musca & caluo

Musca cum forte calui cuiusdam insideret
capiti, immordere audebat, ille manu
sublata bestiole imminens sese verberat, Musca
quæ tum in tēpore subuolarat profusius ridere,
cui caluus tu inquit meo nunc exultas malo, at si
semel in nostros incideris casses, actū de te est, icti
enim morieris. ¶ Morale Non est tutum
potētioribus insultare qui vel nutu perdere pos-
sunt, Nimis q̄ sapit qui intra suam se pelliculam

C i

16
continet.

De Agricola & gruibus.

Gruibus anseribusq; sata depascentibus laqueum præ tendit rusticus, irretit forte yna cum illis ciconia m, supplicat captiua, innocentem se esse, clamitans, cæterum nec gruem nec anserem esse, sed auium omnium optimam quippe quæ parenti sedulo semper inseruire eundemq; senio confectum alere solita sit, Cui agricola horum inquit me nihil fugit, teq; perbelle & (quod aiūt) intus & in cute noui, Verum cum nocentibus capta quum sis cum his quoq; morieris.

¶ Morale Qui flagitium committit & is qui se impuris adiūgit socium, pari pena plectuntur.

De gallo & cato.

Uenit ad gallum discerpendum catus. Non satis autem habens ad nocendum cause, gallum criminari occipit, obstreperam esse auem dictitans, vtpote quæ voce tam acuta noctu dormientes homines expergefariat, ille se innocentem ait, quando sic excitet in opera ^{in afa} mortales, Felis contra tonat, nihil agis scelestè, verum

forori concumbis, id gallus quoque purgare quum
niteretur, Nec hoc inquit perseverantius seuiens
catus quicquam facis, tu mihi hodie discerperis

¶ **Morale** Verus dictum esse ait Guilielmus
Goudanus. Ut canem cedas, facile inueniri baculum.
Grassator, si libet incommodare, facile capit in-
commodam causam. De opilione & agricolis

P Vereditiore pratulo oues pascebat, & p
iocum terque quaterque lupum adesse clamitans
agricolas undique exciebat, hii sepius delusi serio
opem implorati non subueniunt, fitque ouicularum
grextandem preda lupo, ¶ **Morale** Si mentiri
insueuerit quisquam, huic si verum narrare coeperit
haud facile habetur fides, Non ita dissimilis est
huic ille apud Flaccum de Plano scurra iocus.

Nec semel irrisus triuiis attollere curat

Fracto crure Planum, licet illi plurima manet

Lacrima, per sanctum iuratus dicat Orisim.

Credite non ludo crudeles tollite claudum,

Quere peregrinum vicinia rauca reclamationat.

C ii

De aquila & coruò.

ALtade rupe volitans aquila agni fudit
tergo, videt coruus, cui quoq; aliquid in
uadere magnum meus agit, strepitans in aries
tis vellus itaq; demittitur, impeditur, comprehē
ditur, & minutis pennis illudendus, verberitan
dus proicitur pueris.

¶ **Morale** Non
aliorum sed sua se quisq; virtute estimet. Tuo te
pede metire inquit Horatius. & Persius
Tecum habita vt noris q̄ sit tibi curta supellex.
Chilonis præceptum imitemur quod pro forib;
templi Apollinis inscriptum extitisse testatur So
crates. Nosce te ipsum.

De cane inuido & boue.

CAnis præsepe fœni plenum inscendit, ve
nit bos vt comedat, prohibet canis, cui il
le dīi te cum tua isthac inuidētia perdant inquit
qui nec ipse fœno visceris nec eo me vesci finis

¶ **Morale.** Multi aliis bonum impense in
uident quo ipsi carent. Indociles sunt & ad lirā

aselli, in aliis eruditionem & bonas literas non fe-
runt, Perditi sunt, virtute præditis detrahunt, atq;
ii locū fecerunt neotherico illi adagio haud qua-
rā spernando Canis in præsepio.

De cornice & oue

STrepitat in ouicule dorso cornicula, cui
ouis, cani si sic obstreperes ferres infortu-
nium At cornix scio inquit quibus insultem, pla-
cidis molesta, seuis amica, diis de me haud aliter
visum est. ¶ **Morale** Impotentia Idē etiā
sincero perpetua est cum malis parata certatio.
& illiditur solo innocentissimus quisq;, verum
nocēt & feroculi hominis aures adstrepit nemo,

De pauone & luscinia.

PAuus apud summi Iouis sororem & con-
iugem Iunonem queritur lusciniam sua-
ue cantillare, se ob raucam rauim ab omnibus
irrideri, cui Iuno, Plumas inquit habes quibus
philomenam longe superas, Tu forma te vincit
Iuscinia cātu, Sua cuiq; a diis dona, Tu igit' forte

C iii

tua contentus abi, ¶ Morale. Quæ diui
largiuntur grato sumamus animo, neq; maiora
quesierimus, Superi temere agunt nihil.

23 De mustela & seniculo mure.

Mustela per senectã cū iam mures insequi
nō valeret in farinulę se colliculū illate
brat, sic sperans fore vt citra laborē venetur, videt
hanc musculus, cibum credens accurrit, & item
alter, mox tercius, voratur omnes, Postremo anno
sus adest mus qui omnes probe noscens mustelæ
dolos, isthuc o astutula non eo hodie inquit quia
me vestigia terrent omnia te aduersum spectãtia
nulla retrorsum ¶ Morale Vbi viribus distitutus
quis fuerit ingenio opus est, Lisander Lacede
monius subinde dicere solebat quo nō peruenis
ret leonina pellis vulpinã assuendam esse, quod
sic lucidius dixeris, Vbi virtus non satis potest, ad
hibenda est astutia. De homine & arborib⁹

24 **P**risco sæculo erant & arbores loquaculæ.
Securim nactus rusticus venit in siluã rogãs ar
bores manubriũ, annuũt arbores, eo aptato exa

mussim, securi prestrenue condensam perambus
lans silua qd vult solo equat, Quod vidēs quer
cus ingemuit. fraxinoq; merito ait hęc patimur
mala, quippe quæ hosti gladiū qui nos feriret de
dimus. ¶ **Morale.** Cui beneficias etiā atq; etiā
vide, nā nō semp profunt, immo etiā īmerito sepe
obsunt quibus aliquando profuisti

¶ **Hunc apologū elegantē sane & lepidū ex Bap.**
Mātua, vertim⁹ q Esopi ne an Mā. sit nō laboro
cū illi⁹ ephrygia fabulatoris p se ferat festiuitatē.

Rusticus qdā ex malo quā in pximo habe
bat agello, sapidissima quotannis legebat
poma, hero lecta donabat vrbano, q ille c⁹ incre
dibili pomoz dulcedie, malū tādē ad se trāstulit,
ea veterrima repēte exaruit, atq; ibi poma pariter
& malus piere, qd' cū p̄familias nūciaret. Heu
difficile est inqt annosam trāsplātare arborē, satq;
supq; fuerat (si frenos meę nouissem īponere cupi
ditati) fruct⁹ ramo decerpere, Hāc fabulā sic M.
Rusticus ex malo dulcissima poma legebat.

Vnde dare vrbano dona solebat hero.
Ast herus illectus frugum dulcedine, malum
Transtulit in laribus proxima rura suis.
At quia malus erat senior, translata repente
Aruit, & proles cum genitrice obiit
Heu male transfertur senio cum induruit arbor
Inquit herus, fuerat carpere poma satis.

¶ Morale eiusdem.

Qui nimium cupiunt atq; incōcessa sequuntur
Desipiunt, cohibet qui sua vota sapit.

Hadrianus Barlandus Nicolao
Putto suo Salutem

Mitto fabulas non tibi, q̄q̄ tibi quoq; Sed cui
tu cum maxima gloria prees Goesensi iu
uentuti, vt ea te hortante continenter has in ma
nibus habeat, te prælegente ediscat, erit id non so
lum linguæ orationiq; comendę sed etiam vitæ
ornande q̄ maxime conducibile. Vale iterū atq;
iterum, immo semel Vale mi Putte & bene Vale,
Louanii Ex Porcianorum Gymnasio.

¶ Auiani fabulæ Hadria, Barlan, interprete.

De rustico auaro & ansere.

ANser hero rustico oua aurea in nidulo
cacabat, gestire ille & auri fame dum a
uis rimatur intestina, amplissima spe frustratus
est, stercus enim illi pro auro obiectum. Ad
amissim quadrat hic prioris apologi morale,

De quercu & arundine

HAstus olim atq; adeo insolentiæ plena
quercus arundinē aggressa est, & si nunc
inquit pectus animosum tibi procede a gedum ad
pugnam, vt noster duarum euētus ostendat vtra
viribus præstet, arundo quercus tantum exulta-
tionem, fortitudinisq; agitationem vanam nihil
mirata, hunc in modum ad eam respondit, certa-
men nunc abnuo, & me mei nihil penitet. Nā in
omnem partem mobilis, tempestates tamen per-
uincō sonoras, tu si semel vasto rex Eolus antro
luctantes emisit ventos; concides, & mihi tum
rideberis, ¶ Morale. Declarat hæc fa-

D i

bella non eos semper fortissimos esse qui nulla
etiam laceffiti iniuria aliis insultant, quum sepius
cule vincant quinec verbulo lesis per tempus as-
cie cedunt. De piscatore & pisciculo.

3
Piscator misso in aquam cibus illito hamo
capit pisciculum, orat obsecratque capti-
uus, se minutulum vti abire sinat & adolescere,
posteaque maiore potiat. Cui ille ego inquit spē p̄cio
nō emo, quippe qui eo fueri ingenio spē vt quicquid
possem mallē auferre potius in p̄ntia ¶ **Morale.**
Hęc nos monet fabella ne certa vnq̄ incerto & spe
vnguibus amittamus Quid enī stulti? (vt est ap̄d
Ciceronē) q̄ incerta p̄ certis habere.

De vulpe & pardo.

4
Vlpecula cōtēdebat cum Pardo, de pul-
critudine certabatur, Pardusque versicolor
esset multo se forma prestātiore iactitare, Cōl-
tra vulpes se precellere clamitabat, quippe quæ
versipellē gestaret aīm ¶ **Morale.** Corpis lepo-
rē mētis nitor lōge supat, hoīesque noua figura oris

Stulte delectamur quam vel senecta in rugas cō-
mutat vel vltima linea rerum mors aufert,
Ouidius Naso.

Forma bonum fragile quātūq; accedit ad annos
Fit minor & spacio carpitur illa suo.

Nec semper violæ, nec semper lilia florent.
Et riget amissa spina relicta rosa.

Sapienter igitur fecit Marcus imperator qui fi-
liabus suis maritos quesuit non qui essent egre-
gia forma, nobiles etiā, vel diuites, sed qui mo-
rū probitate atq; modestia viteq; innocentia (vt
Herodianus scribit) præcellerent, hæc enim sola
animi bona certa esse stabiliaq; ducebat.

De duobus amicis & vrsō:

AMici duo peregre profecti vrsū habu-
erunt obuiam, trepidare illi, vnus al-
tam in arborem ascendere, alter solus vrsō haud
quaquam par, humi cadens exanimatum sese
simulare, Explorat hunc bestia, mortuum cre-
dens abscedit (abstinere enim id animalis
D ii

a cadauere perhibent) Postea deorsum se ducit
de arbore alter, viso procul amiculo adpropiat,
rogitat quidnam in aurem instillasset belua Tū
ille submonuit inquit me vti ne post hac cum fu-
catis amicis peregrinarer. ¶ **Morale.**

Donec secundis nauigatur ventis multi erunt
amici, Q: si vel paululum reflare ceperint ventu-
li, aufugiunt solos in discrimine deserentes.

unde ait Ouidius

Dum iuuat & vultu ridet fortuna sereno:

Indelibatas cuncta sequuntur opes

At simul intonuit fugiunt, nec noscitur vlli

Agminibus comitum qui modo cinctus erat

Sed non sunt isti amici qui fortuna vultum mu-
tante animum quoque mutant. Significatur itē

hac fabella foelicem (vt Lucanus ait) se amari
nescire, atque aduersitatis tempore probari amicū
& Naso.

Thesca Perithoum nō tam sensisset amicum

Sinon infernas viuis adisset aquas

Si non Eurialus Rutilos cecidisset in hostes.
Hyrtacide Nisi gloria nulla foret,
Scilicet vt fuluum spectatur in ignibus aurum.
Tempore sic duro est inspicienda fides.

De equite caluo.

Alius eques accersitã illigarat galeri-
culo cesariem, peregre profecto furentes
illã vna cū pilleolo sustulerunt venti, ibi risu oēs
qui aderant emori, & ille nihil quicq̃ ingemiscēs
quid ridetis inquit, q̃ qui haud mei erāt crinicali
in zephyros abierunt quum illi quoq̃ exciderint
qui natim tecum fuere. ¶ Morale. Sapienter
fecit eques, qui quod fors tulerit equo aīo tulerit.

De formica & cicada

Hlems erat, & frumentū in areolã ad solem
trahenti formicæ forte adest arguta ci-
cada, rogitat granum, Cui formica cur nō inquit
& tu meo exemplo estate trahis quodcūq̃ potes
atq̃ addis aceruo, Respondet illa se id temporis
cātãdo trãsigere solere Ridet formica, frugibusq̃

in granarium recōditis, si ait estate cātitare soles
merito iam eges, ¶ Morale. Monemur
hac fabula ne sic inertī torpescamus ocio vt vi-
ctui necessaria queritare negligamus, Ad formi-
cam itemus & quam sit fugiendum ad incuriam
vsq; cor poris grassans ocium mira animalculi
nos docebit sedulitas. Quam scite Bigus neo-
thericus quidem poeta sed haud scio an multis
etiam veterum melior his versiculis expressit
E foueis pars haurit humū, pars claudit aquarū

Ostia, constrictis firmiter aggeribus,
Multe oris maiora trahunt se forcipe grana,
Auerse multe posteriore pede.

Pars humeris molitur opus, pars educat egras
Pars effert celebri corpora functa rogo,
Pars hiemis memor instantis, ne rursus in herbā
Humida succrescant semina, dente præmit.

8 De aucupe & volucris.

AVceps insidiatur volucris, deuolat e-
minus merula cui percontanti quid rei

agat, ciuitatū am condere se callidus respondet
auceps, & cum dicto in insidias abscedit, illa fallē
ti grano illecta adpropiat, capitur. ¶ **Morale.**
Versutis architectoribus caue fidem habeas, ni
caueris irritieris. De leone & tauro.

Leonē fugitabat taurus, in hircū incidit, is
cornu & caperata minitari frōte, ad quē
plen⁹ ire taurus nō tua inquit in rugas contracta
frons me territat, sed immanē metuo leonē q̄ nisi
tergo hereret meo, iā scires nō ita puā esse rē pug
nare cū tauro & q̄ nō sequit^r de vulnere sanguis.

¶ **Morale.** Calamitosus calamitatē ne addideris
Sat miser est q̄ semel est miser. ¶ **Fabella de**
coruo & lupis Ex Iohāne Anto. Cāpano desūpta

Aorus lupos p̄ ardua montiū iuga comi
tat^r, p̄tē sibi p̄dā fieri postulat, qui eos secu
tus nullo tempore destituisset sociusq̄ fuisset, re
pulsus deinde a lupis tanq̄ non eos sed prædam
cibumq̄ secutus nec minus luporum si occiderē
tur q̄ cæterorū animalū exta fuisset voraturus.

¶ Morale Non quid agamus semper inspiciē
dum est, sed quo sumus animo quum agimus.

2.

Altera de partu terræ ex eodem.

Urgida olim facta tellus & mirū in mo
dū tumida magnū aliquod paritura vis
debatur, Accurrūt finitimi, stupēt agricolæ, terrę
partū inter spem metūq; expectāt, alii Tipheum
illū Centimanū, alii montes erupturā putabant
Aperitur terra, p̄diit mus, & qđ miraculo fore oīl
bus arbitrabantur, in risum atq; iocū cōuerterūt

Apologus de membris & ventre ex Raphael
elis Volaterrani Anthropologia desumpt⁹

Humani artus cum vētrē ociosum viderent
ab eo discordarūt, & suū illi ministeriū ne
gauerūt, Cū eo pacto & ipsi quoq; deficerēt, intel
lexerūt ventrē cibos acceptos p̄ oīa membra dis
uidere, & cū eo in gratiā redierūt, ¶ Morale

Magne res discordia pereunt, concordia valent.

FINIS

¶ Theodoricus Martinus Alosteñ. Hantverpiæ
imprimebat An. D. M. CCCC. XII.

Decimo. kalendas. Maias.

2.
Hæc nunc damus lector, partim locuz
pletiora castigatioraq;, partim
noua.

Disticha moralia, titulo Catonis, cum scholiis au-
ctis Erasmi Roterodami.

Mimi Publani, cum eiusdem scholiis auctis re-
cogniti.

Institutum hominis Christiani carmine per eū-
dem Erasmum Roterodamum.

Isocratis parænesis ad Dæmonicum, denuo cū
Græcis collata per Erasmum.

Erudita iuxta ac salutaris epistola clarissimi vi-
ri Eucherii episcopi Lugdunensis ad Valerianū
ppinquū de philosophia Christiana, recognita
& scholiis illustrata per Erasmū Roterodamū.

Sum gratia ⁊ privilegio.

ANTWERPIÆ

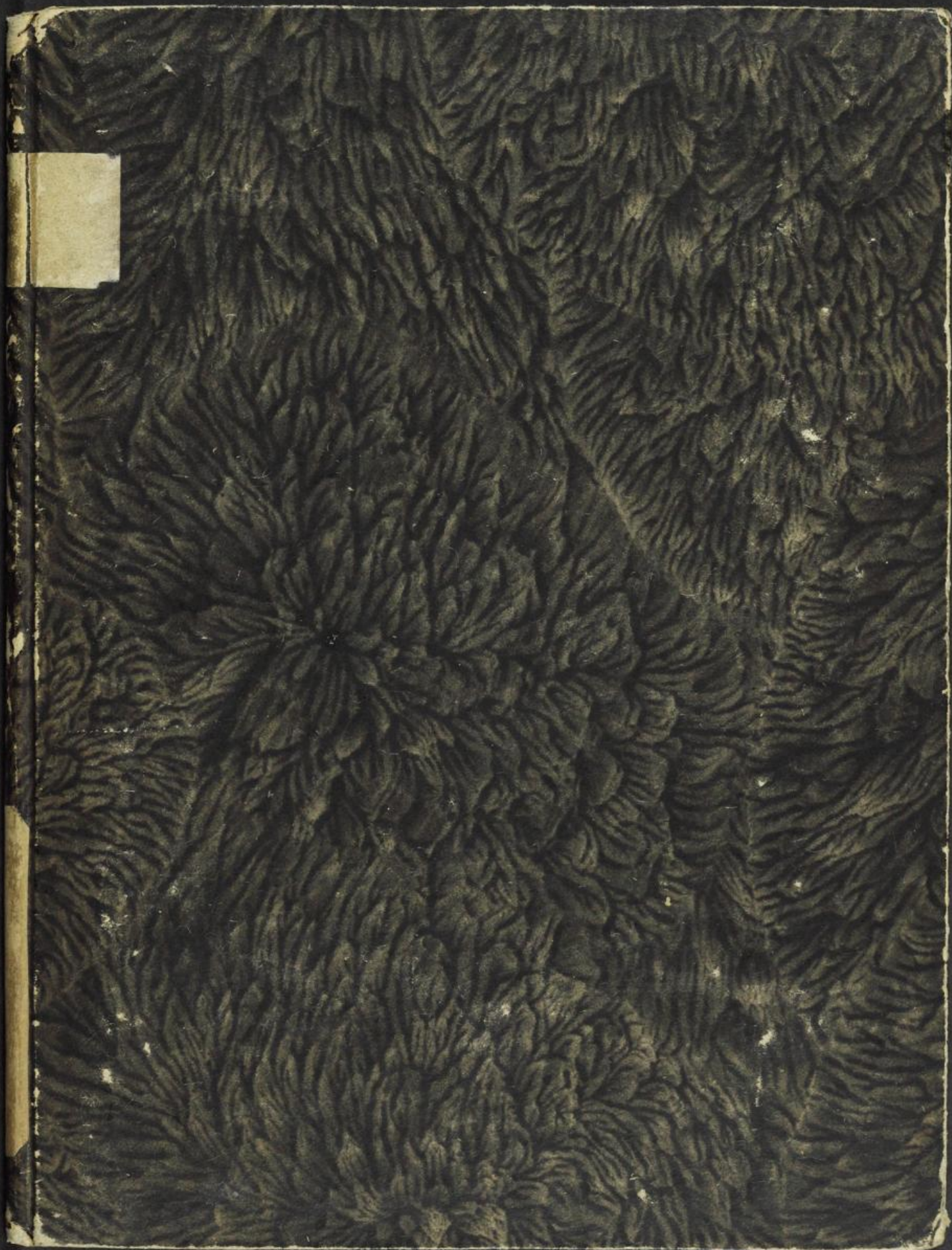
M. D. XVII.

Ein grüner Brief

113960

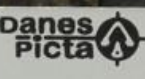
UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

d.
3960.
Inc.

Colour & Grey Control Chart

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta
White	Grey 1	Grey 2	Grey 3	Grey 4	Black

